

ЗАХОДИ, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

а) Для органу місцевого самоврядування:

Згідно ст.17 п.1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року №1272.

Заходи, що передбачені для здійснення моніторингу, розробляються у процесі стратегічної екологічної оцінки (СЕО) проекту документа державного планування та затверджується **місцевим органом державної виконавчої влади – Баштанською районною державною адміністрацією, який затвердив документ державного планування.**

Моніторинг - це система постійного спостереження за явищами і процесами, що проходять в навколишньому середовищі і суспільстві, результати якого слугують для обґрунтування управлінських рішень.

Моніторинг здійснює замовник документу державного планування.

З метою забезпечення здійснення моніторингу замовник у разі необхідності може створювати моніторингові групи та визначати склад та напрямок їх роботи. Також, може бути залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

Наразі, для професійного та якісного результату моніторингу наслідків виконання документу державного планування на довкілля, в тому числі на здоров'я населення передбачені наступні заходи для здійснення моніторингу:

- *встановлення показників та їх цільових значень, відповідно до кожного із визначених у звіті про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.*

Моніторинг виконання пропозицій документу державного планування можливо здійснювати за показниками у тому числі, що приведені нормативними документами, а саме:

Таблиця 1. Показники та їх цільові значення

	Показники	фактичні на момент затвердження (01.01.2021р.)	Розрахунковий строк (01.01.2041 р.)	Показники в результаті здійснення моніторингу *
1	ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД			
	Відсоток (%) площі території природно-заповідного фонду (га) від площі території проектування (га);	Відсутні	Не потребує	
2	ЛАНДШАФТ			
	Площа територій зелених насаджень спеціального призначення в межах території проектування (га)	-	0,14	
3	ПОВЕРХНЕВІ ТА ПІДЗЕМНІ ВОДИ			
	Ступінь забезпечення водопостачанням із влаштуванням лічильників (територія, щодо якої здійснюється детальне планування – %, від загальної площі території)	-	100	
	Ступінь забезпечення каналізацією (територія, щодо якої здійснюється детальне планування – %, від загальної площі території)	-	100	
	Забезпечення спорудами системи господарсько-побутової каналізації, локальні споруди	-	1	
	Матеріали дослідження стану підземних і поверхневих вод (оформлюють протоколом вимірювань показників складу та властивостей вод)	Аналіз не проводився	Оформити протокол вимірювань показників складу та властивостей вод, оприлюднити результати	
4	ВІДХОДИ			

	Інформація про обсяг вивезених твердих побутових та ін. відходів	Аналіз не проводився	Оприлюднити результати	
5	ГРУНТИ			
	Матеріали дослідження ґрунту (оформлюють протоколом відбору проб та протоколом вимірювання показників складу та властивостей ґрунтів)	Аналіз не проводився	Оформити протокол відбору проб та протокол вимірювання показників складу та властивостей ґрунтів, оприлюднити результати	
6	АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ			
	Дані про викиди у атмосферне повітря забруднюючих речовин	Аналіз не проводився	Здійснювати державне статистичне спостереження з охорони повітря – «Звіт про охорону атмосферного повітря» раз на рік	

**Заходи щодо поліпшення стану навколишнього природного середовища визначаються після результатів здійснення моніторингу.*

- встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування.

Процедура встановлення показників та їх цільових значень для оцінки ефективності та достатності заходів із запобігання, зменшення та компенсації негативних наслідків, зумовлених виконанням документа державного планування та звітування про результати залежить від конкретного компонента довкілля та регламентується нормативними документами, ДСТУ та галузевими стандартами.

- встановлення методів визначення кожного із показників, які дозволять швидко і без надлишкових витрат їх вимірювати.

Залучена акредитована лабораторія, яка має право на виконання лабораторних досліджень різних аспектів довкілля: поверхневих вод, повітря, ґрунтів, парникових газів тощо.

- встановлення періодичності вимірювання показників, їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

Проводити щорічно та складати звітність в результаті їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями.

- встановлення засобів і способів виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення з урахуванням можливості виявлення наслідків, не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку.

Якщо при здійсненні моніторингу виявлено не передбачені звітом про стратегічну екологічну оцінку негативні наслідки виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, необхідно вжити заходи для їх усунення, а також порушити питання про зупинення дії документу державного планування у частині,

яка призвела до таких наслідків, та/або прийняти рішення про внесення змін до документу державного планування з метою їх усунення. Після чого ініціювати здійснення стратегічної екологічної оцінки документу державного планування до якого внесено зміни.

б) Для юридичних і фізичних осіб, що здійснюють свою діяльність на території населеного пункту

- проведення щорічного контролю якості повітря, об'єктів що здійснюють викиди, на межі санітарно-захисної зони та найближчої житлової забудови (згідно нормативних показників).

Інформаційна взаємодія

Суб'єктами ДСМД створені, або розробляються відомчі бази даних моніторингової інформації. Існуюча система інформаційної взаємодії відомчих підсистем моніторингу довкілля передбачає обмін інформацією на загальнодержавному та регіональному рівнях. Організаційна інтеграція суб'єктів моніторингу довкілля на всіх рівнях здійснюється Мінприроди та його територіальними органами.

Для упорядкування процесу обміну інформацією за показниками та термінами надання екологічної інформації між Мінприроди та суб'єктами ДСМД укладено двохсторонні угоди про співробітництво у сфері моніторингу навколишнього природного середовища, до яких розроблені відповідні регламенти обміну екологічною інформацією.

Оперативна моніторингова інформація передається територіальними органами суб'єктів ДСМД до регіональних центрів моніторингу довкілля, або державних управлінь охорони навколишнього природного середовища в регіонах. Узагальнена аналітична інформація надається міністерствами та відомствами-суб'єктами ДСМД Мінприроди. Отримані дані передаються до Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди та накопичується у банках екологічних даних.

На основі отриманої щомісячної та щоквартальної інформації Мінприроди видається інформаційно-аналітичний огляд «Стан довкілля в Україні», який розповсюджується серед заінтересованих користувачів. Функціонування Інформаційно-аналітичного центру Мінприроди забезпечує інформаційний обмін з регіональними центрами моніторингу довкілля, суб'єктами державної системи моніторингу довкілля, створення уніфікованого банку екологічних даних, проведення комплексного аналізу стану довкілля, тощо.

Здійснення моніторингу впливів на довкілля щодо реалізації пропозицій документу державного планування, у тому числі на здоров'я населення, за запропонованими показниками із введенням щорічної звітності, дасть можливість органу місцевого самоврядування своєчасно виявляти порушення і недоліки, відхилення від нормативних показників та своєчасно опрацьовувати заходи та терміни по їх усуненню, складати звіти та щорічно інформувати мешканців громади про стан реалізації документу державного планування та результати моніторингу на офіційному веб-сайті **місцевого органу державної виконавчої влади – Бахтанської районної державної адміністрації**. Моніторинг впливу на довкілля є обов'язковою умовою при здійсненні планованої діяльності. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.12.2007 № 1376 затверджено Державну цільову екологічну програму проведення моніторингу навколишнього природного середовища. Програма спрямована на поєднання зусиль усіх суб'єктів системи моніторингу щодо виключення дублювання та включення додаткових функцій з моніторингу, створення єдиної мережі спостережень після оптимізації її елементів та програм спостережень, вдосконалення технічного, методичного, метрологічного та наукового забезпечення функціонування єдиної мережі спостережень. З метою забезпечення інтеграції інформаційних ресурсів суб'єктів системи моніторингу довкілля передбачено створення та забезпечення функціонування єдиної автоматизованої підсистеми збору, оброблення, аналізу і збереження даних та інформації, отриманих в результаті здійснення моніторингу.